

6. ODPADY

6.1. INFORMACJE OGÓLNE

Podstawą prawidłowego zarządzania każdą gospodarką jest jej planowanie. Odnosi się to także do gospodarki odpadami. Uchwalona w 2001 r. ustawa o odpadach (Dz.U.2001.62.628) stanowiła istotny krok w dostosowaniu polskiego prawa ochrony środowiska do wymagań Unii Europejskiej. Przepisem wykonawczym do ustawy jest Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 kwietnia 2003 r. w sprawie sporządzania planów gospodarki odpadami (Dz.U.2003.66.620).

Zgodnie z art. 14 ustawy o odpadach, plany gospodarki odpadami opracowuje się dla osiągnięcia celów założonych w polityce ekologicznej państwa, uchwalanej co cztery lata przez Sejm RP. Jak stanowi ustawa, opracowanie planów gospodarki odpadami ułatwi stworzenie w kraju zintegrowanej i wystarczającej sieci instalacji oraz urządzeń do odzysku i unieszkodliwiania odpadów, spełniających wymagania określone w przepisach o ochronie środowiska.

Krajowy Plan Gospodarki Odpadami (KPGO) został zatwierdzony przez Radę Ministrów w październiku 2002 r. i opublikowany w Monitorze Polskim z 2003 r. (Nr 11, poz. 159). Jest on nadrzędnym dokumentem dla planu wojewódzkiego.

Plany gospodarki odpadami, stanowiąc część programów ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju, zgodnie z ustawą z dnia 27 lipca 2001 r. o wprowadzeniu ustawy – Prawo ochrony środowiska, o odpadach oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz.U.2001.100.1085), miały zostać uchwalone w terminach:

- wojewódzkie – do 30 czerwca 2003 r.,
- powiatowe – do dnia 31 grudnia 2003 r.,
- gminne – do 30 czerwca 2004 r.

W województwie dolnośląskim do dnia 29 sierpnia 2006 r. (poza wojewódzkim planem gospodarki odpa-

dami uchwalonym w dniu 29 kwietnia 2004 r.) uchwalono 29 powiatowych planów gospodarki odpadami (na 29 jednostek), co stanowi 100% oraz 153 gminne plany gospodarki odpadami (na 169 jednostek), co stanowi 90,5% w skali całego województwa.

Ustawowo plany gospodarki odpadami podlegają aktualizacji nie rzadziej niż co 4 lata, a sprawozdanie z realizacji planu jest składane w cyklu 2-letnim.

Pierwsze sprawozdanie z realizacji wojewódzkiego, powiatowego i gminnego planu gospodarki odpadami obejmuje okres od uchwalenia pierwszego planu gospodarki odpadami do dnia 31 grudnia 2006 r.

Zgodnie z Wojewódzkim Planem Gospodarki Odpadami, przyjętym do realizacji uchwałą Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 29 kwietnia 2004 r., podstawowym celem w gospodarce odpadami w województwie dolnośląskim jest minimalizacja ilości wytwarzanych odpadów oraz wprowadzenie zgodnego z normami europejskimi systemu ich odzysku i unieszkodliwiania.

Realizacja tego celu obejmuje m.in.:

- objęcie zorganizowanym zbieraniem odpadów wszystkich mieszkańców miast oraz mieszkańców terenów wiejskich,
- sukcesywne ograniczenie ilości odpadów komunalnych składowanych na składowiskach odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne,
- sukcesywne ograniczenie ilości odpadów biodegradowalnych kierowanych na składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, przy równoczesnym wzroście ilości tych odpadów poddawanych kompostowaniu,
- osiągnięcie w kolejnych przedziałach czasowych zakładanych limitów odzysku i recyklingu poszczególnych grup odpadów.

6.2. GOSPODARKA ODPADAMI KOMUNALNYMI

Zgodnie z definicją zawartą w ustawie o odpadach, odpadami komunalnymi są odpady powstające w gospodarstwach domowych, w obiektach użyteczności publicznej i obsługi ludności, a także odpady nie zawierające odpadów niebezpiecznych, pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych. Do tej grupy zaliczamy również odpady uliczne.

Ilość powstających odpadów zależy od poziomu i modelu konsumpcji indywidualnej oraz świadomości ekologicznej społeczeństwa. Istotnie zmienia się skład odpadów. Coraz większy udział mają tworzywa

sztuczne (opakowania). Wiąże się to z rosnącą konsumpcją oraz stosowaniem przez producentów opakowań jednorazowego użytku, często nie podlegających biodegradacji.

Zgodnie z informacjami przekazanymi przez gminy, segregacja odpadów jest na ich terenie prowadzona, ale tylko w pewnym zakresie. Obejmuje ona zwykle stłuczkę szklaną, złom, tworzywa sztuczne, makulaturę. Problem zbiórki i zagospodarowania innych odpadów wytwarzanych przez mieszkańców nie jest rozwiązany. Zaledwie w kilku gminach funkcjonują systemy gromadzenia odpadów wielkogabarytowych. Nie został dotąd wprowadzony żaden system zbiórki

Wyszczególnienie	Rok 2004	Rok 2005
Odpady komunalne wywiezione (w tys. Mg), w tym:	925 533,0	893 090,0
odpady wyselekcjonowane (w Mg), w tym:	21008,5	19412,6
▪ makulatura	52,50%	24,80%
▪ szkło	16,00%	31,80%
▪ tworzywa sztuczne	16,00%	14,00%
▪ metale	7,50%	3,50%
▪ tekstylia	8,00%	9,77%
▪ niebezpieczne	–	0,12%
▪ zużyte urządzenia zawierające freony i zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne	–	0,01%
▪ odpady wielkogabarytowe	–	16,00%

Tabela I.6.1. Ilość odpadów wywiezionych i wyselekcjonowanych w latach 2004-2005 na terenie Dolnego Śląska (według GUS)

odpadów niebezpiecznych, jedynie sporadycznie występują przypadki zbiórki odpadów takich jak: lampy fluorescencyjne, baterie i akumulatory.

Odsetek mieszkańców korzystających z zorganizowanej zbiórki i wywozu zmieszanych odpadów komunalnych szacowany jest w skali województwa na około 85% (bez uwzględnienia czterech największych miast, gdzie wynosi on od 90 do 100%). Tak wysoki wskaźnik mieszkańców korzystających z usług podmiotów wywozowych kształtowany jest przez duże gminy miejskie, w których blisko 100% mieszkańców zawarło umowy na wywóz odpadów. W gminach wiejskich wskaźnik ten często nie przekracza 50%, a w skrajnych przypadkach wynosi zaledwie 20-30%.

Unieszkodliwianie odpadów komunalnych, poza niebezpiecznymi, dotyczy głównie wysegregowanych pozostałości organicznych. W 2004 r. ok. 2,1 tys. Mg, tj. 0,2% odpadów komunalnych w województwie unieszkodliwiono w kompostowniach, natomiast w 2005 r. unieszkodliwiono ok. 5,2 tys. Mg, tj. 0,6%.

Obecnie na terenie województwa działają linie sortowania zmieszanych odpadów komunalnych: w Łądku Zdroju, Lubaniu, Zgorzelcu, Ściegnach-Kostrzycy, Gaci i Trzebieńcu.

Odpady komunalne kompostuje się w Lubaniu i Wrocławiu (na małą skalę odpady zielone i biofrakcje). Fermentacja metanowa biofrakcji odpadów komunalnych (łącznie z osadami ściekowymi) prowadzona jest jedynie w Zgorzelcu.

Również niektóre zakłady unieszkodliwiają odpady organiczne: płyta do kompostowania jest elementem zakładu w Sulęcinie (gm. Św. Katarzyna), biostabilizacji poddaje się zmieszane odpady komunalne w zakładzie w Łądku Zdroju.

Poza składowiskami w Łądku Zdroju i Zgorzelcu, na wszystkie pozostałe składowiska wywożone są odpady w stanie nieprzetworzonym.

Według danych WIOŚ (baza *Karta Składowiska*), w województwie dolnośląskim na koniec 2005 r. funkcjonowały 193 składowiska, w tym:

- 14 składowisk odpadów niebezpiecznych,

- 9 składowisk odpadów obojętnych,
- 170 składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne.

Wśród 193 składowisk wyróżniono składowiska odpadów typowo komunalnych (135) i odpadów przemysłowych (45).

Zewidencjonowane składowiska charakteryzują się dużym zróżnicowaniem pod względem m.in. spełniania wymagań formalno-prawnych, stopnia wyeksploatowania, wyposażenia technicznego, czy też ilości przyjmowanych odpadów.

Posiadane uregulowania formalno-prawne składowisk komunalnych:

- pozwolenie na budowę – 70% składowisk,
- pozwolenie na użytkowanie – 48%,
- decyzja zatwierdzająca instrukcję eksploatacji składowiska – 73%,
- przegląd ekologiczny – 75%.

Techniczne wyposażenie składowisk komunalnych (wg danych WIOŚ):

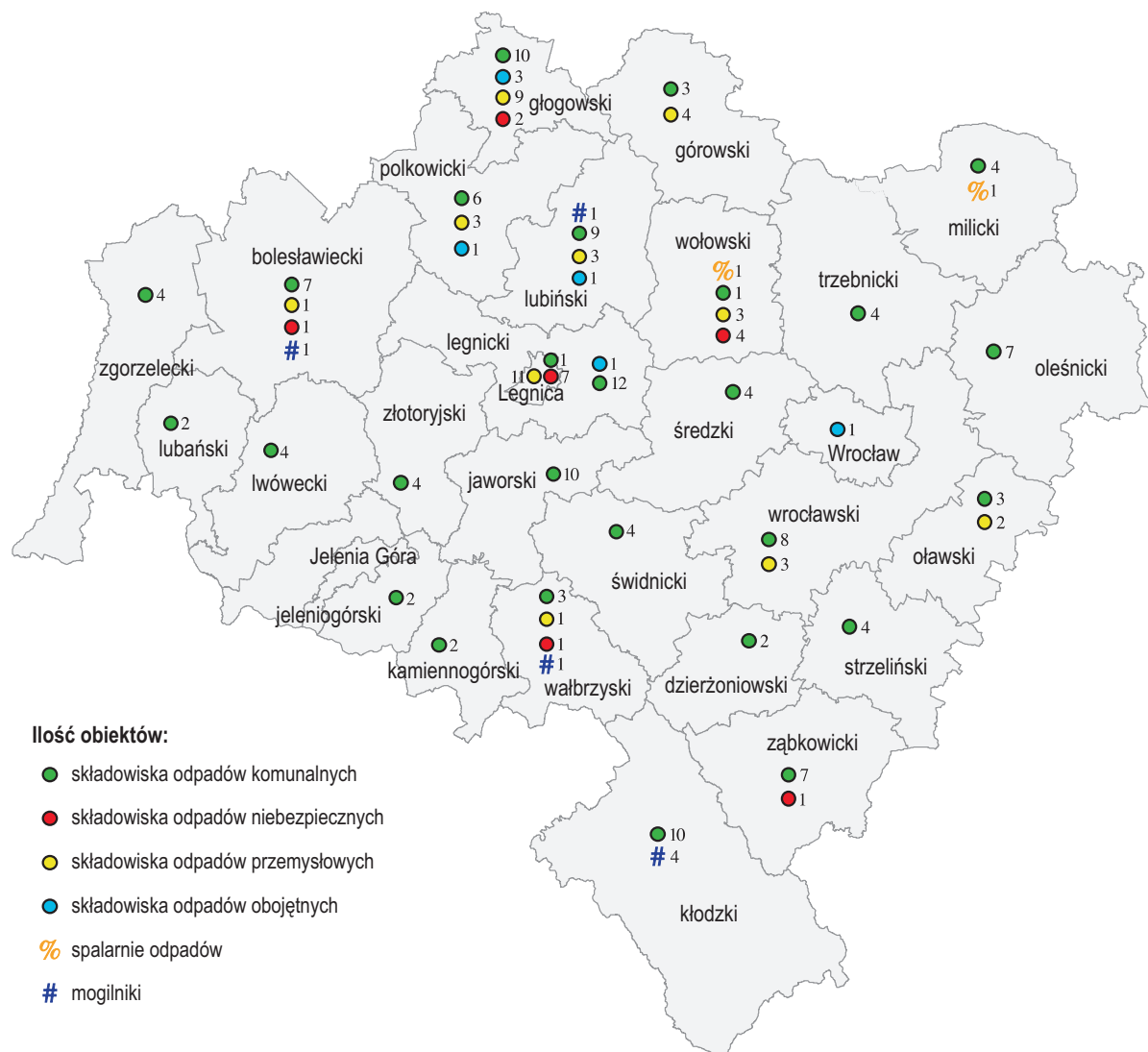
- uszczelnienie – 37% składowisk,
- instalacje do zbierania odcieków – 53%,
- instalacje do ujmowania gazu składowiskowego – 12%,
- waga – 30%,
- kompaktor – 17%,
- brodzik dezynfekcyjny – 40%.

Składowiska odpadów komunalnych, na których prowadzony był monitoring:

- wód podziemnych – 58% składowisk,
- wód odciekowych – 42%,
- wód powierzchniowych – 28%,
- gazu składowiskowego – 16%.

Według danych z 2005 r. dotyczących składowisk komunalnych wynikało, że:

- 26% należało zmodernizować,
- 42% kwalifikowało się do zamknięcia,
- 31% spełniało wymagania prawne Unii Europejskiej.

Rysunek I.6.1. Instalacje do unieszkodliwiania odpadów na terenie poszczególnych powiatów województwa dolnośląskiego (wg bazy *Karta Składowiska*)

6.3. GOSPODARKA ODPADAMI PRZEMYSŁOWYMI

6.3.1. Bilans odpadów pochodzenia przemysłowego w województwie dolnośląskim wg GUS

W Polsce w latach 2004-2005 wytworzono około 124 mln Mg odpadów pochodzenia przemysłowego. Zagospodarowano z tego około 120 mln Mg, w tym ok. 80% poddano odzyskowi, a ok. 18% unieszkodliwiono (łącznie ze składowaniem). Unieszkodliwienie odpadów w 76% polegało na zdeponowaniu ich na składowiskach.

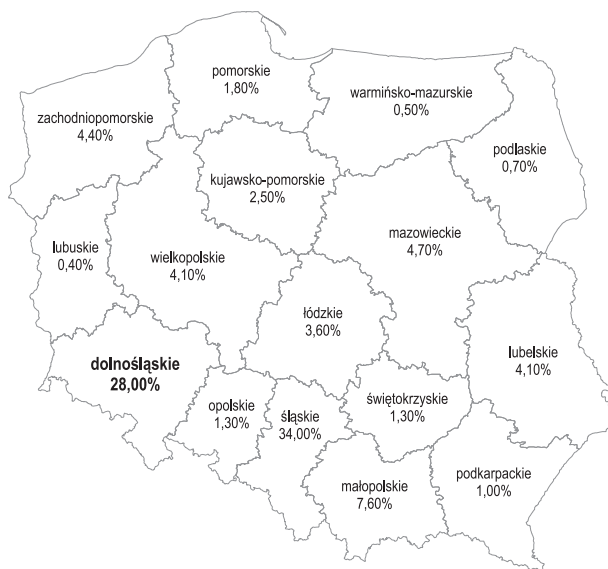
Odpady pochodzące z województwa dolnośląskiego stanowiły ok. 28% (tj. 34,7 mln Mg) odpadów wytworzonych w kraju. Daje to drugie miejsce po województwie śląskim pod względem ilości odpadów wytworzonych. Województwo dolnośląskie zajmuje też drugie miejsce pod względem ilości odpadów poddanych odzyskowi.

Odpady unieszkodliwione (7,46 mln Mg w 2004 r. i 7,61 mln Mg w 2005 r.) na Dolnym Śląsku stanowiły ok. 30% wszystkich unieszkodliwionych odpadów

w Polsce. Z łącznej ilości odpadów unieszkodliwionych zarówno w 2004, jak i 2005 r. 99% odpadów zdeponowano na składowiskach. Niewielka ilość wytworzonych odpadów przemysłowych w województwie dolnośląskim jest unieszkodliwiana w inny sposób niż składowanie (6,3 tys. Mg w 2004 r. i 3,4 tys. Mg w 2005 r.). Unieszkodliwianie obejmuje ok. 0,4% odpadów wytworzonych w województwie (w Polsce również ok. 0,4%).

Do końca 2005 r. na składowiskach w województwie dolnośląskim nagromadzono ok. 558,73 mln Mg odpadów, tj. ok. 31% wszystkich nagromadzonych odpadów przemysłowych w Polsce (tj. 1 752,57 mln Mg).

Zarówno pod względem ilości odpadów unieszkodliwionych i deponowanych na składowiskach województwo klasyfikuje się na pierwszym miejscu w kraju.

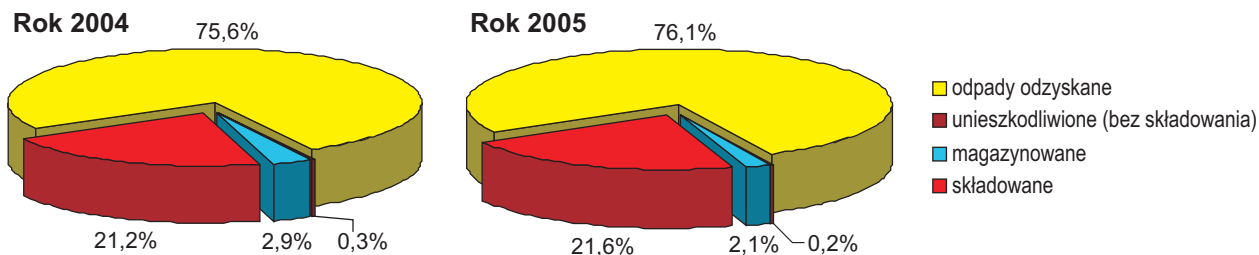


Rysunek I.6.2. Udział procentowy odpadów z poszczególnych województw w masie odpadów pochodzenia przemysłowego wytworzonych w Polsce w 2005 r.

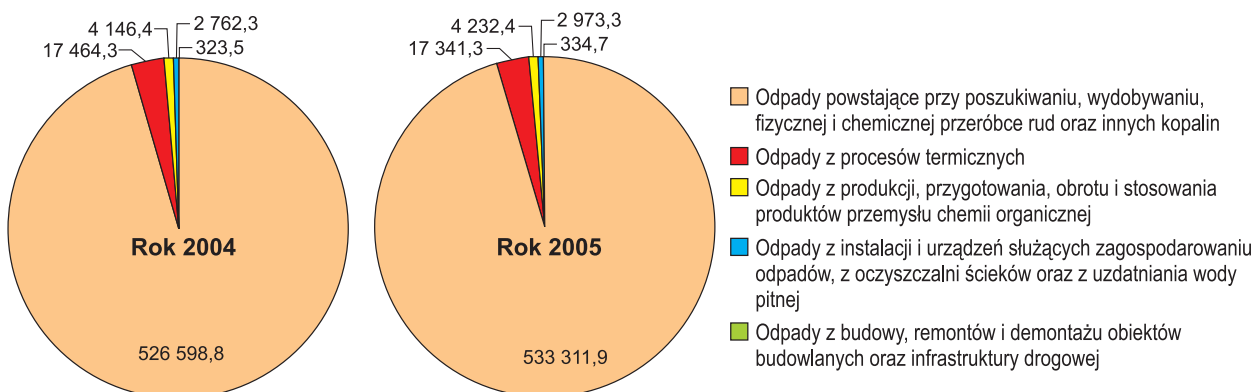
Tabela I.6.2. Bilans odpadów pochodzenia przemysłowego w województwie dolnośląskim na tle Polski w latach 2004-2005 (wg GUS)

Wyszczególnienie		Odpady wytworzone							Odpady nagromadzone (stan na koniec danego roku)
		ogółem	poddane odzyskowi	unieszkodliwione				magazynowane czasowo	
				razem	w tym:				
					termicznie	kompostowane	składowane		
Polska [tys. Mg]	2004	124029,5	97414,7	22578,3	263,0	158,1	17133,3	4036,5	1745347,0
	2005	124602,1	98756,1	21890,2	297,3	219,6	16712,7	3955,8	1752569,8
Woj. dolnośląskie [tys. Mg]	2004	34706,5	26248,3	7460,2	5,1	1,2	7357,5	998,0	551782,7
	2005	34882,1	26574,5	7606,8	2,4	1,0	7546,6	700,8	558727,7
Udział woj. dolnośląskiego [%]	2004	28	26,9	33,0	1,9	0,8	42,9	24,7	31,6
	2005	28	26,9	34,7	0,8	0,5	45,1	17,7	31,8
Miejsce woj. dolnośląskiego w Polsce	2004	2	2	1	12	12	1	1	2
	2005	2	2	1	15	14	1	2	2

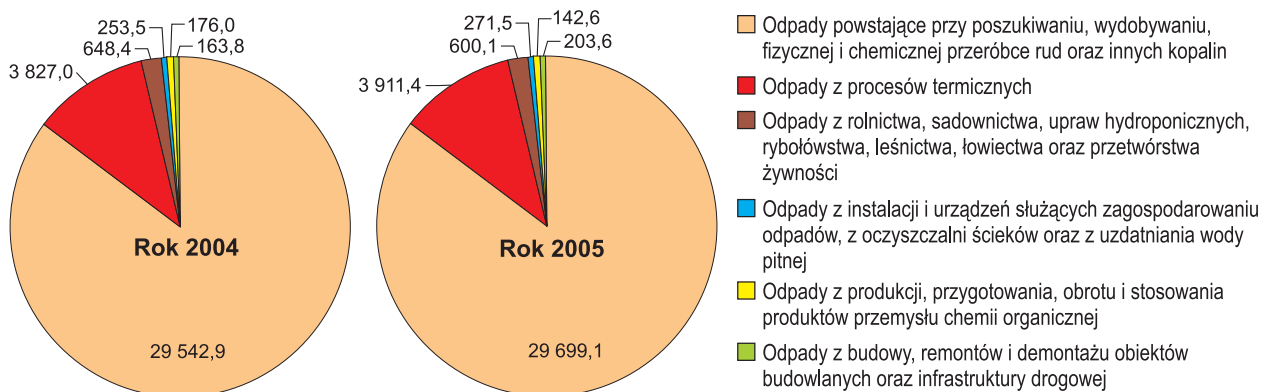
Wykres I.6.1. Bilans odpadów pochodzenia przemysłowego w województwie dolnośląskim w latach 2004-2005 (wg GUS)



Wykres I.6.2. Odpady nagromadzone według rodzajów odpadów w latach 2004-2005 (w tys. Mg)



Wykres I.6.3. Odpady wytworzone według rodzajów odpadów w latach 2004-2005 (w tys. Mg)



6.3.2. Pochodzenie, produkcja i zagospodarowanie odpadów przemysłowych według wojewódzkiej bazy SIGOP-W

Na terenie województwa dolnośląskiego głównym źródłem odpadów przemysłowych są zakłady zlokalizowane w powiatach: polkowickim, zgorzeleckim, głogowskim, lubińskim, w Legnicy oraz we Wrocławiu.

Do największych wytwórców odpadów przemysłowych w latach 2004-2005 można zaliczyć:

- KGHM „Polska Miedź” S.A. Oddział Zakłady Wzbogacania Rud w Polkowicach – 81% ogólnej ilości wytworzonych odpadów,
- Elektrownia „Turów” S.A. w Bogatyni,
- KGHM „Polska Miedź” S.A. Oddział Huta Miedzi „Głogów” w Głogowie,
- Grochów – Zakład Magnetyzowy w Ząbkowicach Śląskich,
- Przedsiębiorstwo Przerobu Złomu Metali „Centrozłom” Wrocław,
- KGHM „Polska Miedź” S.A. Oddział Huta Miedzi „Legnica” w Legnicy,
- KGHM „Polska Miedź” S.A. Oddział Zakład Hydrotechniczny w Rudnej,
- Kopalnie Melafiru w Czarnym Borze,
- KGHM „Polska Miedź” S.A. Oddział Zakład Gospodarki Wodą,
- Kopalnia Surowców Mineralnych „Surminkolin” S.A. w Nowogrodzcu,
- Zespół Elektrociepłowni Wrocławskich „Kogeneracja” S.A.,
- Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji we Wrocławiu,
- Zakłady Chemiczne „Wizów” S.A. w Bolesławcu,
- Cukrownia „Świdnica” S.A. w Pszennicy,
- PCC „Rokita” S.A. w Brzegu Dolnym.

Ilość odpadów przemysłowych wytworzonych w latach 2004-2005 w wymienionych zakładach wynosiła ok. 96,5% ogółu wytworzonych odpadów przemysłowych na terenie województwa.

Odpady przemysłowe na terenie województwa dolnośląskiego składowane są na 45 składowiskach odpadów przemysłowych (wg danych z programu *Karta Składowiska*), w tym na 14 składowiskach odpadów niebezpiecznych.

Największe ilości odpadów w województwie dolnośląskim w latach 2004-2005 wytworzono w następujących grupach:

- odpady powstające przy poszukiwaniu, wydobywaniu i wzbogacaniu rud oraz innych surowców mineralnych (01) – ok. 80% ogólnej ilości wytworzonych odpadów,
- odpady z procesów termicznych (10),
- odpady z instalacji i urządzeń służących zagospodarowaniu odpadów, z oczyszczalni ścieków oraz z uzdatniania wody pitnej i wody do celów przemysłowych (19),
- odpady z rolnictwa, sadownictwa, upraw hydroponicznych, rybactwa, leśnictwa, łowiectwa oraz przetwórstwa żywności (02),
- odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej (włączając glebę i ziemię z terenów zanieczyszczonych) (17),
- odpady z kształtowania oraz fizycznej i mechanicznej obróbki powierzchni metali i tworzyw sztucznych (12),
- odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania produktów przemysłu chemii nieorganicznej (06).

Tabela I.6.3. Gospodarka odpadami przemysłowymi w powiatach województwa dolnośląskiego w latach 2004-2005 (baza SIGOP-W)

Lp.	Powiat	Rok	Odpady przemysłowe wytworzone* [w Mg]				
			ogółem wytworzone	magazynowane	odzyskane	unieszkodliwione (poza składowaniem)	składowane
1.	polkowicki	2004 2005	28 613 224,3 28 726 519,0	1 273,4 427,8	21 788 568,6 21 706 602,8	250,8 212,3	6 823 530,1 7 118 552,2
2.	zgorzelecki	2004 2005	1 932 774,3 2 137 329,8	1 118,0 2 344,6	1 918 828,5 2 127 505,9	1 056,3 1 506,2	12 683,1 6 802,1
3.	głogowski	2004 2005	1 374 799,1 1 265 767,6	1 383 501,7 945 893,6	1 099 402,2 1 549 690,5	45 381,8 41 901,7	44 939,1 117 178,3
4.	m. Wrocław	2004 2005	484 454,0 303 174,0	11 594,3 12 357,3	172 581,4 81 629,8	67 163,3 2 155,4	232 923,1 207 127,0
5.	lubiński	2004 2005	415 015,8 433 642,3	4 140,6 7 052,4	245 597,4 269 076,7	452,0 938,9	166 327,3 159 726,6
6.	ząbkowicki	2004 2005	412 865,1 536 036,7	196,9 125,0	411 720,1 3 024,0	470,5 390,1	599,4 532 498,8
7.	bolesławiecki	2004 2005	327 950,4 143 574,4	1 049,8 755,3	207 275,7 50 685,6	943,0 760,7	119 417,4 86 279,2
8.	m. Legnica	2004 2005	292 027,9 326 560,3	6 964,2 7 518,6	360 981,0 339 616,4	7 543,3 9 136,2	24 560,1 19 030,6
9.	oławski	2004 2005	281 457,6 252 321,4	183,2 83,71	228 040,1 265 920,7	6 838,8 238,1	1 779,2 406,4
10.	wałbrzyski	2004 2005	243 717,3 282 241,1	14 572,3 18 866,8	75 014,0 66 967,7	1 156,4 770,4	163 838,2 200 252,8
11.	świdnicki	2004 2005	194 449,7 135 203,6	9 750,6 9 658,0	188 734,4 124 907,2	390,2 745,1	7 268,2 5 761,9
12.	wołowski	2004 2005	99 304,0 197 257,4	154,9 202,4	17 957,9 102 473,1	2 983,3 1 414,0	78 302,6 93 237,2
13.	kłodzki	2004 2005	65 807,8 65 245,7	3 089,5 2 841,3	43 290,2 49 681,0	670,7 418,0	20 489,4 14 383,8
14.	górowski	2004 2005	62 964,3 42 357,1	7 536,1 1 103,9	55 734,7 41 150,6	0,173 0,597	58,1 96,5
15.	legnicki	2004 2005	49 414,6 58 442,2	8 674,2 4 540,7	61 094,6 60 058,8	931,9 169,9	7 617,7 65,4
16.	m. Jelenia Góra	2004 2005	46 812,8 25 444,2	2 180,8 5 730,3	28 373,8 11 881,8	2 358,6 533,2	14 232,1 9 463,8
17.	średzki	2004 2005	43 038,0 315,8	25 038,2 141,6	54 300,0 292,0	0,05 0,0	0,0 0,0
18.	jaworski	2004 2005	33 612,0 13 395,5	461,2 481,1	31 761,6 11 765,4	450,4 658,9	951,6 913,4
19.	dzierzoniowski	2004 2005	18 549,3 18 430,7	273,7 331,5	12 519,0 14 952,9	108,0 196,1	5 904,1 3 199,8
20.	lubański	2004 2005	17 999,5 13 057,2	3 320,7 2 302,5	13 525,5 12 474,1	99,0 149,0	2 141,8 1 388,1
21.	jeleniogórski	2004 2005	16 618,3 16 967,4	1 110,5 1 344,1	7 291,1 11 675,8	6 834,6 1 367,3	1 997,5 3 365,9
22.	oleśnicki	2004 2005	16 135,2 14 082,8	199,5 2 998,8	11 061,9 11 082,5	799,9 405,6	268,1 930,8
23.	lwówecki	2004 2005	15 617,6 4 038,8	958,0 1 959,6	11 628,1 923,7	922,3 16,6	3 024,9 1 339,9
24.	kamiennogórski	2004 2005	9 372,2 9 754,2	5 189,1 1 409,5	7 074,2 7 730,1	115,5 150,9	1 864,8 1 222,1
25.	złotoryjski	2004 2005	6 779,5 5 228,1	167,9 54 932,5	6 048,0 281 092,4	227,0 282,9	395,3 265,1
26.	wrocławski	2004 2005	5 467,1 5 101,4	141,1 124,4	4 101,4 1 906,2	329,0 166,6	812,1 2 703,7
27.	trzebnicki	2004 2005	5 432,8 107,5	25,9 57,6	5 406,8 3,1	1,955 32,6	0,0 0,0
28.	milicki	2004 2005	117,6 115,0	0,8 0,9	0,6 0,1	20,0 19,5	96,4 94,3
29.	strzeliński	2004 2005	93,4 40,7	0,2 0,2	51,5 27,7	1,20 0,67	40,6 12,2
Ogółem		2004	35 085 872,8	1 492 868,4	27 067 965,7	148 501,1	7 736 063,6
		2005	35 031 752,9	1 085 587,5	27 204 800,0	64 738,7	8 586 299,2

* w bilansie ogólnym uwzględnia się ilości odpadów z lat ubiegłych

Tabela I.6.4. Bilans odpadów przemysłowych w powiatach województwa dolnośląskiego według grup odpadów w latach 2004-2005 (baza SIGOP-W)

Nazwa odpadu (grupa, podgrupa)	Rok	Ilość odpadów* [w Mg]				
		wytworzone	magazynowane	odzyskane	unieszkodliwione (poza składowaniem)	składowane
Odpady powstające przy poszukiwaniu, wydobywaniu, fizycznej i chemicznej przeróbce rud oraz innych kopalin (01)	2004	29 463 767,0	3 914,6	22 528 517,2	0,0	6 959 337,5
	2005	29 602 031,3	4 901,9	21 892 189,0	0,0	7 806 791,7
Odpady z procesów termicznych (10)	2004	3 918 062,9	1 414 996,7	3 537 656,3	1 141,1	290 190,5
	2005	3 969 337,9	1 032 813,6	4 437 421,9	413,0	281 342,8
Odpady z instalacji i urządzeń służących zagospodarowaniu odpadów, z oczyszczalni ścieków oraz z uzdatniania wody pitnej i wody do celów przemysłowych (19)	2004	672 771,9	11 948,6	273 958,5	63 599,5	280 701,6
	2005	665 038,7	8 922,3	334 218,8	2 522,4	339 853,4
Odpady z rolnictwa, sadownictwa, upraw hydroponicznych, rybołówstwa, leśnictwa, łowiectwa oraz przetwórstwa żywności (02)	2004	251 042,2	31 897,0	252 336,0	2 087,7	222,4
	2005	171 484,4	31,0	170 305,9	1 042,1	76,4
Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej (włączając glebę i ziemię z terenów zanieczyszczonych) (17)	2004	220 356,0	17 675,2	174 079,1	1 720,6	36 298,9
	2005	245 001,4	22 461,5	195 337,8	795,1	33 343,6
Odpady z kształtowania oraz fizycznej i mechanicznej obróbki powierzchni metali i tworzyw sztucznych (12)	2004	189 391,9	4 894,2	173 967,4	9 945,2	356,7
	2005	87 722,3	9 647,7	76 763,0	1 454,3	317,3
Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania produktów przemysłu chemii nieorganicznej (06)	2004	177 303,3	4,4	8 615,3	51 202,4	117 484,6
	2005	146 619,0	1,4	3 508,6	49 439,5	85 626,2
Odpady z przetwórstwa drewna oraz produkcji płyt i mebli, masy celulozowej, papieru i tektury (03)	2004	67 745,3	375,9	67 399,9	0,8	254,7
	2005	47 356,4	455,3	46 064,0	80,2	1 107,0
Odpady komunalne łącznie z frakcjami gromadzonymi selektywnie (20)	2004	55 567,2	1 108,0	7 824,8	776,0	46 026,1
	2005	32 562,6	1 178,1	453,3	901,6	30 752,2
Odpady różne, nie ujęte w innych grupach (16)	2004	21 873,3	3 331,6	12 109,5	7 069,5	622,0
	2005	19 340,7	1 538,3	17 827,7	1 674,7	1 423,9
Odpady opakowaniowe; sorbenty, tkaniny do wycierania, materiały filtracyjne i ubrania ochronne nie ujęte w innych grupach (15)	2004	19 258,7	601,2	16 149,0	724,7	513,0
	2005	15 359,5	1 001,5	12 641,8	999,3	915,7
Odpady różne, nie ujęte w innych grupach (16)	2004	15 197,8	1 246,9	13 327,1	880,3	932,5
	2005	19 340,7	1 538,3	17 827,7	1 674,7	1 423,9
Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania produktów przemysłu chemii organicznej (07)	2004	8 937,2	488,2	5 229,3	2 011,9	1 494,2
	2005	11 599,0	596,8	8 441,7	2 146,6	845,8
Odpady z przemysłu skórzanego, futrzarskiego i tekstylnego (04)	2004	6 210,1	271,3	3 707,1	662,7	1 792,43
	2005	6 501,9	216,7	2 843,7	235,7	3424,6
Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania powłok ochronnych (farb, lakierów, emalii ceramicznych), kitu, klejów, szczeliw i farb drukarskich (08)	2004	1 500,6	125,7	298,8	659,5	599,5
	2005	1 617,0	153,1	246,3	873,9	449,4
Odpady medyczne i weterynaryjne (18)	2004	891,9	12,8	0,0	849,7	29,3
	2005	922,7	90,7	0,0	811,6	20,3
Odpady z rozpuszczalników organicznych, chłodziw i propelentów (z wyłączeniem grup 07 i 08) (14)	2004	263,4	110,7	147,7	110,6	0,236
	2005	198,9	137,5	81,0	91,0	0,0
Odpady z przemysłu fotograficznego i usług fotograficznych (09)	2004	29,3	0,3	16,0	13,0	0,0
	2005	39,1	7,8	19,0	12,5	0,0
Odpady z przeróbki ropy naftowej (05)	2004	6,3	2,2	0,0	0,0	4,1
	2005	1004,5	1,3	1000,0	0,0	3,2
Ogółem	2004	35 085 872,8	1 492 868,4	27 067 965,7	148 501,1	7 736 063,6
	2005	35 031 752,9	1 085 587,5	27 204 800,0	64 738,7	8 586 299,2

* w bilansie ogólnym uwzględnia się ilości odpadów z lat ubiegłych

6.4. ODPADY NIEBEZPIECZNE

Odpady niebezpieczne, zgodnie z definicją zawartą w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach, stanowią potencjalne zagrożenie dla zdrowia ludzi i środowiska, dlatego gospodarka nimi wymaga szczególnej kontroli (Dz.U.2001.62.628 z późn. zm.). Rodzaje odpadów niebezpiecznych zawiera załącznik do Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz.U.2001.112.1206).

W wojewódzkiej bazie odpadów przemysłowych SIGOP-W w latach 2004-2005 zarejestrowano ok. 800 podmiotów, które w wyniku prowadzonej działalności gospodarczej wytworzyły odpady niebezpieczne w ilości ok. 1,1% ogólnej masy wszystkich odpadów przemysłowych powstałych w województwie dolnośląskim.

Wykres I.6.4. Gospodarka odpadami niebezpiecznymi w województwie dolnośląskim w latach 2004-2005

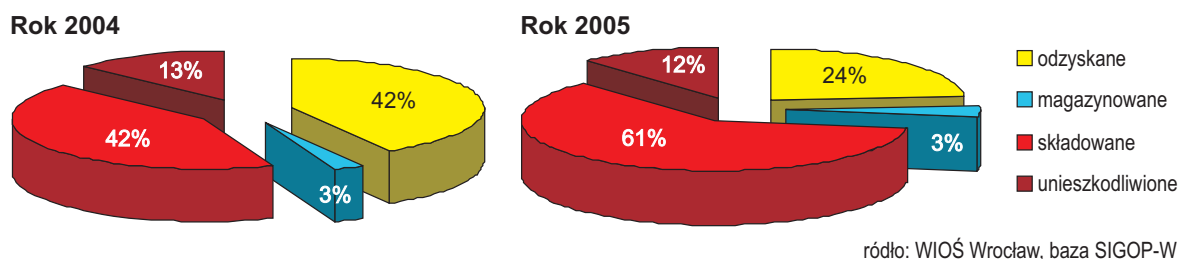


Tabela I.6.5. Bilans odpadów niebezpiecznych w województwie dolnośląskim w latach 2000-2005

Ilość odpadów niebezpiecznych	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Ogółem wytworzonych w Mg	113 573	131 278	260 335	375 780	377 489	450 081
▪ odzyskanych i unieszkodliwionych w inny sposób niż składowanie	66%	59%	51%	50%	67%	37%
▪ składowanych	33%	15%	42%	50%	52%	63%
▪ magazynowanych na terenie zakładu	2%	26%	19%	8%	3%	4%

Suma wartości procentowych nie jest równa 100%, ponieważ zagospodarowano także odpady tymczasowo magazynowane z lat ubiegłych.

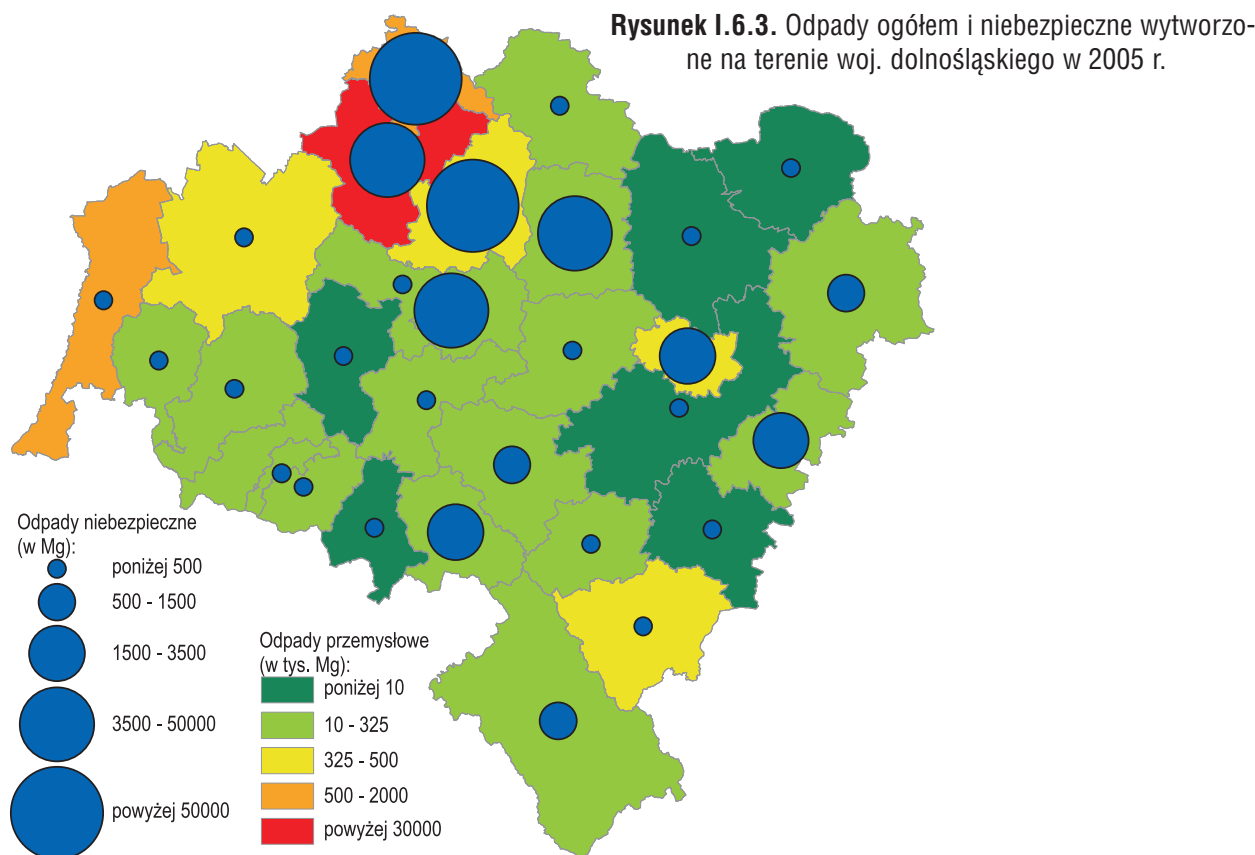


Tabela I.6.6. Bilans odpadów niebezpiecznych w poszczególnych powiatach województwa dolnośląskiego w latach 2004-2005 (w Mg) (wg SIGOP-W)

Powiat	Rok	Wytworzone	Magazynowane łącznie z odpadami z lat ubiegłych	Zagospodarowane łącznie z odpadami z lat ubiegłych		
				odzyskane	unieszkodliwione (poza składowaniem)	składowane
lubiński	2004	152344,612	44,270	336,273	298,170	151711,489
	2005	148734,748	42,270	2308,758	430,696	145997,673
gólgowski	2004	124279,887	6479,187	127807,617	45345,403	202,667
	2005	189090,717	12714,250	77201,984	41877,393	70410,205
wołowski	2004	47841,865	1,620	6,780	1455,340	46381,872
	2005	67948,029	3,564	294,98	1219,914	66432,851
m. Legnica	2004	38563,468	3307,112	58634,751	7056,640	14,300
	2005	30176,951	412,971	23990,960	8354,345	35,702
polkowicki	2004	3611,179	81,420	3445,445	164,915	0,000
	2005	3970,353	60,290	3874,044	107,407	3,720
m. Wrocław	2004	2737,624	552,669	574,740	1559,993	212,681
	2005	2563,216	285,202	1094,343	1322,406	66,280
wałbrzyski	2004	1592,831	1032,939	160,197	399,681	1,040
	2005	3059,644	2190,648	457,741	405,587	10,840
oławski	2004	1518,660	22,066	448,260	1450,956	212,400
	2005	659,115	25,466	512,653	122,456	20,871
świdnicki	2004	927,033	20,210	600,783	319,240	2,448
	2005	946,084	18,311	635,097	306,591	0,960
oleśnicki	2004	858,984	65,013	94,891	699,130	0,000
	2005	332,662	16,168	52,610	273,346	0,000
kłodzki	2004	753,609	33,700	118,440	639,444	0,000
	2005	491,596	49,261	47,798	393,123	1,700
zgorzelecki	2004	485,799	13,852	402,674	77,516	35,810
	2005	428,878	20,310	357,202	63,833	0,000
bolesławiecki	2004	456,747	20,768	247,005	185,267	7,267
	2005	431,800	46,050	164,556	224,994	14,960
m. Jelenia Góra	2004	358,898	23,326	199,095	214,666	0,000
	2005	332,850	23,948	110,549	220,695	0,000
legnicki	2004	272,987	2,153	155,414	115,530	0,000
	2005	117,822	0,384	19,132	98,377	0,000
jaworski	2004	228,150	10,449	56,706	169,125	0,000
	2005	229,348	13,760	52,509	172,958	0,000
wrocławski	2004	227,197	10,612	52,100	157,726	7,060
	2005	9,674	0,160	5,863	3,761	0,000
jeleniogórski	2004	97,408	51,750	42,215	28,192	0,035
	2005	99,989	58,581	52,152	21,504	0,000
dzierzoniowski	2004	96,819	18,056	12,965	69,732	0,000
	2005	136,304	7,028	29,362	103,687	0,000
kamiennogórski	2004	52,357	3,835	13,229	32,879	5,550
	2005	42,816	2,659	12,767	30,923	0,000
złotoryjski	2004	47,414	7,432	36,259	5,150	0,000
	2005	40,568	7,124	28,043	12,820	0,000
lubański	2004	45,728	15,231	20,167	22,855	0,000
	2005	69,004	13,697	18,355	45,914	5,422
lwówecki	2004	30,285	3,249	10,573	20,058	0,000
	2005	21,723	2,837	4,726	16,476	0,000
ząbkowicki	2004	28,880	0,978	11,830	16,116	0,000
	2005	62,438	2,018	26,314	21,479	12,649
milicki	2004	21,173	0,855	0,640	20,032	0,000
	2005	21,158	0,949	0,158	19,516	0,540
trzebnicki	2004	5,507	5,207	0,300	1,955	0,000
	2005	56,971	24,301	0,000	32,670	0,000
strzeliński	2004	2,250	0,200	1,000	1,200	0,000
	2005	1,020	0,210	0,340	0,670	0,000
górowski	2004	1,808	1,661	0,200	0,173	0,236
	2005	4,420	1,479	2,925	0,303	0,000
średzki	2004	0,250	0,200	1,000	1,200	0,000
	2005	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
Suma	2004	377 489,410	11 830,219	193 490,551	60 527,132	198 794,854
	2005	450 080,898	16 043,901	111 355,921	55 903,845	283 014,373

Tabela I.6.7. Bilans odpadów niebezpiecznych według grup odpadów w poszczególnych powiatach województwa dolnośląskiego w latach 2004-2005 (w Mg)

Kod grupy	Rok	Wytworzone	Magazynowane łącznie z odpadami z lat ubiegłych	Zagospodarowane łącznie z odpadami z lat ubiegłych		
				odzysk	unieszkodliwianie poza składowaniem	składowane
Odpady z instalacji i urządzeń służących zagospodarowaniu odpadów, z oczyszczalni ścieków oraz z uzdatniania wody pitnej i wody do celów przemysłowych (19)	2004 2005	192587,048 276001,159	43,005 32,791	136,483 94,690	392,050 346,405	192040,480 275568,575
Odpady z procesów termicznych (10)	2004 2005	109814,943 100159,836	9807,016 13170,260	184532,815 102400,200	926,380 290,830	0,000 0,000
Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania produktów przemysłu chemii nieorganicznej (06)	2004 2005	56959,701 55689,417	4,288 1,272	51,727 28,600	51201,233 49436,518	5705,990 6227,320
Odpady z kształtowania oraz fizycznej i mechanicznej obróbki powierzchni metali i tworzyw sztucznych (12)	2004 2005	4422,385 4687,150	386,244 725,598	2725,439 3212,495	1401,837 844,729	0,000 0,000
Oleje odpadowe i odpady ciekłych paliw (13)	2004 2005	4145,107 5185,441	748,473 1289,218	2626,878 3330,011	845,425 617,753	0,000 5,000
Odpady z chemicznej obróbki i powlekania powierzchni metali oraz innych materiałów (11)	2004 2005	2968,644 1453,726	291,774 126,218	1800,653 724,444	2043,585 617,688	0,000 0,000
Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania produktów przemysłu chemii organicznej (07)	2004 2005	2271,239 1933,386	9,159 0,824	83,476 342,744	1715,558 1369,838	470,520 223,640
Odpady różne, nie ujęte w innych grupach (16)	2004 2005	1180,718 1708,690	150,516 172,065	746,338 522,209	201,507 198,634	188,748 904,892
Odpady opakowaniowe; sorbenty, tkaniny do wycierania, materiały filtracyjne i ubrania ochronne nie ujęte w innych grupach (15)	2004 2005	881,840 1219,213	176447 212,068	232,832 391,341	491,275 610,680	5,383 38,784
Odpady medyczne i weterynaryjne (18)	2004 2005	835,940 839,246	3,039 74,536	0,000 0,000	832,587 764,713	0,317 0,000
Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej (włączając glebę i ziemię z terenów zanieczyszczonych) (17)	2004 2005	645,709 453,774	45,720 52,634	217,694 52,690	74,666 338,369	383,180 46,162
Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania powłok ochronnych (farb, lakierów, emalii ceramicznych), kitu, klejów, szczeliw i farb drukarskich (08)	2004 2005	483,924 502,474	53,499 41,055	172,746 156,707	277,445 354,401	0,000 0,000
Odpady z rozpuszczalników organicznych, chłodziw i propelentów (14)	2004 2005	263,402 198,913	110,715 137,547	147,744 81,041	110,685 91,074	0,236 0,000
Odpady z przemysłu fotograficznego i usług fotograficznych (09)	2004 2005	28,810 38,691	0,325 7,815	15,725 18,748	12,900 12,432	0,000 0,000
Suma	2004 2005	377 489,410 450 080,898	11 830,219 16 043,901	193 490,551 111 355,921	60 527,132 55 903,845	198 794,854 283 014,373

Odpady niebezpieczne składowane są głównie na składowiskach zakładów przemysłowych wytwarzających te odpady. Do największych składowisk odpadów przemysłowych, na których w 2004 r. składowano odpady niebezpieczne na terenie województwa dolnośląskiego wg danych WIOŚ (baza *Karta Składowiska*) należą:

- składowiska odpadów przemysłowych – osadniki oczyszczalni ścieków Nr 2, 3, 4 i 5c, „Energetyka” Sp. z o.o. w Lubinie,
- stawy osadowe Nr III i IV, KGHM „Polska Miedź” S.A. Oddział Huta Miedzi „Głogów” w Głogowie,
- osadnik na szlamy ołowionośne, KGHM „Polska Miedź” S.A. Oddział Huta Miedzi „Legnica”,
- składowisko przemysłowe na pyły z pieca elektrycznego oraz pyły konwektorowe, KGHM „Pol-

ska Miedź” S.A. Oddział Huta Miedzi „Głogów” w Głogowie,

- składowisko koncentratu ołowionośnego TSKO, KGHM „Polska Miedź” S.A. Oddział Huta Miedzi „Legnica” w Legnicy,
- składowisko trzykomorowe „Polowice”, KGHM „Polska Miedź” S.A. Oddział Huta Miedzi „Legnica” w Legnicy,
- składowisko odpadów stałych „Polowice” – kwatera B3, KGHM „Polska Miedź” S.A. Oddział Huta Miedzi „Legnica” w Legnicy,
- składowisko odpadów PCC „Rokita” S.A. – kwatera odpadów wapiennych W-III,
- składowisko odpadów PCC „Rokita” S.A. – kwatera osadów wstępnych T,
- składowisko odpadów przemysłowych – Zakładu Tworzyw i Farb w Złotym Stoku.

6.5. PODSUMOWANIE

W województwie dolnośląskim, według danych wieloletnich z monitoringu odpadów, powstaje rocznie ok. 35-37 mln Mg odpadów, z czego ok. 97% stanowią odpady pochodzące z prowadzonej działalności gospodarczej.

Głównymi źródłami odpadów są: przemysł wydobywczy, energetyka, hutnictwo, przemysł chemiczny i sektor komunalny. Coraz większy udział w strumieniu wytwarzanych odpadów ma sektor usług związanych z odzyskiem lub unieszkodliwianiem odpadów.

Gospodarkę odpadami powstającymi w wyniku działalności gospodarczej w województwie cechuje wysoki odsetek odpadów poddawanych procesom odzysku i unieszkodliwiania poza składowaniem, wynoszący dla odpadów ogółem 76%, a dla odpadów niebezpiecznych 60%.

Oceniając stan gospodarki odpadami na podstawie informacji zawartych w wojewódzkim oraz powiatowych i gminnych planach gospodarki odpadami, do podstawowych problemów w województwie dolnośląskim zaliczono:

- nielegalne wysypywanie śmieci w rejonie osiedli wiejskich i miejskich (tzw. „dzikie wysypiska”),

- negatywne oddziaływanie na środowisko składowisk przemysłowych (zakładów chemicznych, przemysłu wydobywczego i przemysłu miedziowego),
- niewłaściwe wykorzystanie odpadów przemysłowych (np. żużli hutniczych, pyłów energetycznych) do budowy dróg, co powoduje wtórne zanieczyszczenie środowiska,
- negatywny wpływ na czystość wód podziemnych tzw. „mogilników”, służących do gromadzenia odpadów toksycznych: przeterminowanych środków ochrony roślin i innych odpadów chemicznych w miejscach przypadkowych,
- negatywny wpływ płynnych odpadów komunalnych oraz rolniczych na czystość wód powierzchniowych i podziemnych (wylewiska),
- brak zakładów przerobczych odpadów komunalnych oraz powszechnego systemu wykorzystywania surowców wtórnych z odpadów (recykling),
- unieszkodliwianie odpadów szpitalnych w instalacjach (piecach) nie odpowiadających standardom europejskim i normom krajowym,
- brak segregacji odpadów „u źródła”, tj. w zakładach i gospodarstwach domowych.